

2. Ілляшенко Т. Інтеграція дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній заклад / Тамара Ілляшенко // Соціальний педагог. - 2009. - №5. - С. 26-35.

3. Мігалуш А.О. Інклюзивна освіта - потреба суспільства / А.О. Мігалуш // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут": зб. наук. пр. Філософія. Психологія. Педагогіка. / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України "КПІ"; редкол.: Б.В. Новіков (голова) [та ін.]. - К., 2007. - № 2 (20), Ч. 1. - С. 27-32.

4. Тесленко В.В. Сутність феномена соціально-педагогічної підтримки дітей з обмеженими можливостями / В.В. Тесленко // Освіта Донбасу. - 2007. - № 4 (123). - С. 94-98.

Добоні А. А., студентка ПОСП-1

Науковий керівник:

к. пед. н., доц. Лавренова М.В.

Мукачівський державний університет

СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З РІЗНИМИ НОЗОЛОГІЯМИ В СУЧАСНИЙ СОЦІУМ

Можливості отримання освіти людьми з порушеннями розвитку в останні десятиліття в нашій країні істотно розширилися. Пріоритетним напрямком державної освітньої політики щодо дітей-інвалідів та дітей з обмеженими можливостями здоров'я стало інклюзивне навчання, орієнтоване на соціальну інтеграцію та включення в загальноосвітній процес всіх дітей, незалежно від наявних у них обмежень життєдіяльності.

Самий термін інклюзія означає процес реального включення всіх громадян, які мають труднощі у психофізичному розвитку, в активне суспільне життя [2].

Протягом останнього десятиліття вітчизняні та зарубіжні науковці, зокрема В. Бондар, Л. Виготський, О. Венгер, Т. Євтухова, О. Запорожць, І. Іванова, О. Киричук, А. Колупаєва, Г. Костюк, Б. Корсунська, В. Ляшенко, С. Максименко, Н. Морозова, О. Савченко, В. Синьов, О. Столяренко, П. Таланчук, В. Тарасун, А. Шевчук, М. Ярмаченко та інші присвячують свої праці дослідженням проблеми залучення дітей з особливими потребами до навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, їх реабілітації та соціалізації до суспільних норм.

Проте, проблема реалізації ідеї інклюзивної освіти на практиці є складною і неоднозначною. Її обговорення незмінно викликає гострі дискусії і безперервні суперечки серед фахівців, вчених і зацікавленої громадськості.

Інклюзивне навчання повною мірою не є альтернативою спеціальній освіті. Воно значно розширює її можливості. Тобто, інклюзивне навчання передбачає створення такого освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку [1]. Інклюзивні заклади мають працювати в тісному зв'язку із спеціальними та загальноосвітніми навчально-виховними, використовуючи напрацьовані методики роботи з дітьми, залучати до консультування фахівців із багаторічним досвідом роботи з такою категорією дітей.

У світовій практиці існує чимало прикладів успішного створення і функціонування інклюзивних шкіл. Однак, досі нема єдиного усталеного алгоритму, як саме можна зробити всі школи інклюзивними, яким чином навчальні заклади можуть забезпечити залучення всіх (без винятку) дітей з громад, які вони обслуговують, і дати їм змогу досягати максимально високих (для кожного учня) результатів і стати повноцінними та повноправними членами своєї спільноти.

Щоб інклюзія була успішною, потрібно працювати над створенням відповідного освітнього клімату і сукупності практичних підходів. Можна виділити деякі передумови успішної розбудови інклюзивного середовища:

- розвиток позитивного ставлення;
- гнучка навчальна програма і викладання;

- залучення громади до діяльності шкіл;
- постійний моніторинг власної професійної діяльності;
- відповідне навчання й ресурси [3].

Саме вчитель початкових класів (соціальний педагог) відіграє важливу роль у системі впровадження інклюзивної освіти. Адже саме в початковій школі у дітей починає формуватися система, яка забезпечує у подальшому їх можливість оптимально здійснювати життєдіяльність в усіх її формах (спілкування, пізнання, взаємовідносини, діяльність). І ця система цінностей складає життєву позицію, яка дає змогу свідомо визначати і здійснювати власне життя, розвивати свою індивідуальність.

Зважаючи на провідну роль учителя молодших класів у системі інклюзивного навчання, педагог повинен мати відповідну підготовку для здійснення нової професійної ролі. Його обов'язком є супроводження дитини у процесі саморозвитку та пізнання себе, також учитель скеровує і динамізує цей процес відповідно до конкретних суспільних задатків кожного учня. Але він не є абсолютним носієм знань, і не є наглядцем за учнем.

Специфіка підготовки вчителя початкових класів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти як процесуальної системи полягає в усвідомленні її як суб'єктного становлення педагога. Елементами процесу є прийняті щодо інклюзії цілі, зміст і методи для кожної ланки професійної підготовки та результати, що відображаються в змістовій характеристиці цих ланок.

Отже, в умовах інклюзивної освіти професійна діяльність учителя початкових класів – це комплекс основних і додаткових професійних функцій педагога, якісне виконання яких у тісній співпраці із соціальними та корекційними педагогами, психологами, медичними працівниками та батьками забезпечує успіх вирішення завдань психолого-педагогічної, навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи для ефективного навчання, виховання і корекції розвитку молодших школярів з особливим освітніми потребами та без них.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Колупаєва А. А. Основи інклюзивної освіти / А. А. Колупаєва, О.М. Таранченко, І. О. Білозерська. Серія: Інклюзивна освіта. – Київ, 2011. – 260 с.
2. Кузава І. Б. Актуальні проблеми навчання та виховання дітей в інклюзивному освітньому середовищі / І. Б. Кузава // Педагогічний часопис Волині. – 2016. – С. 97-102.
3. Собчук-Ліва Анна Роль та значення вчителя початкових класів у створенні освітньої траєкторії для дітей із особливими освітніми потребами / Анна Собчук-Ліва // Збірник наукових праць. Випуск 25 (2–2018) Частина 2. – 2018. – С. 196-201.

Добра К.Ю. студентка групи ДО-1м
к. пед. н., доц. **Чекан О.І.**
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО НЕЖИВУ ПРИРОДУ У ДОШКІЛЬНИКІВ

На сучасному етапі реформування системи вітчизняної освіти пріоритетним напрямком є забезпечення безперервності та наступності між усіма її ланками. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» провідна роль належить саме дошкільному навчальному закладу як початковій ланці формування особистості. Це унікальний період, в якому закладаються основи всього майбутнього розвитку людини. Результатом навчально-виховної діяльності має стати успішна особистість, яка здатна реалізувати свої потенційні можливості у самостійному дорослому житті. Реалізація цього завдання безпосередньо залежить від організації навчально-виховного процесу в дошкільному закладі.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>